

Tlačová konferencia Národnej banky Slovenska

dňa 9. júna 2015

Martina Solčányiová, hovorkyňa NBS

Vítam vás na dnešnej tlačovej konferencii k strednodobej predikcii P2Q 2015. Predikciu dnes uvedie pán guvernér NBS Jozef Makúch a prezentáciu bude mať následne generálna riaditeľka odboru ekonomických a menových analýz, pani Renáta Konečná. Pán guvernér, nech sa páči, máte slovo. Embargo je do konca tlačovej konferencie.

Jozef Makúch, guvernér NBS

Ďakujem pekne, ešte raz dobrý deň, pokiaľ ide o stanovisko k strednodobej predikcii, tak Banková rada dnes prerokovala júnovú strednodobú predikciu, ktorá vo veľkej miere potvrdila odhady z marcovej strednodobej prognózy. Národná banka Slovenska zvýšila odhad rastu v aktualizácii prognózy v januári vzhľadom na klesajúce ceny ropy. V marci prišlo k ďalšiemu zlepšeniu rastových vyhládok po zapracovaní aj vplyvu kvantitatívneho uvoľňovania. Na základe rýchleho rastu ekonomiky Slovenska a zamestnanosti v I. štvrtroku 2015 je možné konštatovať súlad s doterajšou prognózou rastu. Slovenská ekonomika vykázala v I. štvrtroku 2015 relatívne rýchly medzikvartálny rast v súlade s očakávaniami a aktuálne zverejnená štruktúra potvrdila výraznejšie oživenie exportu pri miernejšom raste konečnej spotreby domácností, čo bolo ovplyvnené nárastom miery úspor. V oblasti zahraničného dopytu nedošlo k výraznejším zmenám v horizonte predikcie, čo dokumentuje aj zverejnená nová predikcia rastu ekonomiky v eurozóne. V nasledujúcom období sa v prostredí priaznivého vývoja ekonomického sentimentu, ako aj vplyvom pokračujúceho oživovania dopytu našich obchodných partnerov, naďalej očakáva zvyšovanie dynamiky slovenského rastu hrubého domáceho produktu z 3,2 % v tomto roku na 3,8 % v roku 2016 a 3,5 % v roku 2017. Zdrojom rastu ekonomiky by mali byť domáci dopyt ako aj export. Nízke úrokové sadzby a rastúca výkonnosť ekonomiky by mali vytvoriť priestor pre rast súkromných investícií, kým verejné investície by mali byť krátkodobo ovplyvnené nižším počiatočným čerpaním zdrojov Európskej únie v rámci tretieho programového obdobia. V súvislosti s aktuálnym, ako aj očakávaným priaznivým vývojom príjmov domácností, sa predpokladá, že spotreba obyvateľstva v nasledujúcich rokoch zrýchli a bude predstavovať jeden z podstatných zdrojov rastu ekonomiky Slovenskej republiky. Na základe dostupných informácií o charaktere sociálneho balíčka, ktorý z časových dôvodov nebol v prognóze zohľadnený, je možné očakávať vplyv na rast a infláciu na úrovni približne 0,1

percentuálneho bodu v budúcom roku. S ekonomickým rastom je prirodzene spojené aj vytváranie pracovných miest, čo je zrejmé z pokračovania rastu zamestnanosti aj v I. štvrtroku 2015, ktoré bolo takisto v súlade s marcovou predikciou. Naďalej sa očakáva pokračovanie zvyšovania zamestnanosti v celom období prognózy. To sa premietne spolu s demografickým vývojom aj do výraznejšieho znižovania miery nezamestnanosti, ktorá by sa mala priblížiť na konci prognózovaného horizontu k úrovni 10 %. V rámci trhu práce by v súlade s nárastom produktivity práce a výrobných cien malo dochádzať aj k zvyšovaniu nominálnych miezd. Pri vyššej inflácii by sa však rast reálnej mzdy mal zmierniť na 2 %. Vplyvom zvyšovania cien potravín a energií, kde sa premietli najmä rastúce ceny ropy, sa inflácia dostáva postupne na rastovú trajektóriu a v tomto roku by mali ceny v priemere stagnovať. Vplyvom efektu zvyšovania domáceho dopytu, uzatvárania produkčnej medzery a rastúcich cien dovážaných tovarov, by sa spotrebiteľské ceny mali zvýšiť v roku 2016 o 1,6 % a v roku 2017 o 2,2 %. Riziká vo vývoji hrubého domáceho produktu a inflácie sú rovnako, ako v predchádzajúcej predikcii, vybilancované ako výsledok odhadovaného protichodného pôsobenia jednotlivých faktorov. V menovej oblasti došlo v apríli k medziročnému spomaleniu rastu vkladov súkromného sektora o 0,6 percentuálneho bodu na 4,3 %. V rámci štruktúry peňažnej zásoby výraznejšie vzrástli vklady maloobchodu, čo by naznačovalo rýchlejší rast súkromnej spotreby. Na strane druhej však akcelerovali aj vklady domácností, čo by mohlo znamenať pokračovanie slabšieho rastu súkromnej spotreby. Medziročná dynamika úverov v apríli nepatrne spomalila o 0,2 percentuálneho bodu na 8,1 %. Mierne spomalenie bolo zaznamenané pri domácnostiach, ktoré znížili dopyt po spotrebiteľských úveroch. Naopak výraznejšie vzrástli plány spotrebiteľov ohľadom veľkých nákupov do 12 mesiacov, čo by sa mohlo prejavíť v štatistikách úverov a súkromnej spotrebe v druhej polovici roka, resp. začiatkom budúceho roka. Úvery nefinančným spoločnostiam stagnovali, krátkodobé úvery po troch mesiacoch rastu poklesli, čo môže súvisieť s poklesom zásob hotových výrobkov v apríli a v máji zostali tieto zásoby ďalej na záporných úrovniach. Negatívny vývoj krátkodobých úverov bol vykompenzovaný rastom dlhodobých úverov, čo by sa malo prejavíť vo zvýšení investícií. Súčasný cyklický oživenie podporované menovou politikou Európskej centrálnej banky, by malo byť maximálne využité zo strany dlhodobých prorastových politík za účelom dosiahnutia aj dlhodobého udržateľného rastu ekonomiky Slovenska a zamestnanosti. Pri stále vysokej dlhodobej nezamestnanosti, pri znížení odhadu potencionálneho rastu, ako aj prílevu zahraničných investícií v posledných rokoch, je dôležité, aby výsledkom štrukturálnych politík bol dlhodobo udržateľný rast. Navyše zlepšenie kvality podnikateľského prostredia, lepšie fungujúci trh práce a zvýšenie kvality verejných služieb

v prostredí uvoľnenej politiky spolu s pozitívnymi očakávaniami, by mali motivovať firmy zvýšiť investície už dnes, čo by ekonomické oživenie pomohlo predĺžiť do budúcnosti. Fiškálna politika by mala prostredníctvom týchto reforiem dopĺňať menovú politiku a konsolidovať hlavne prorastovo, čomu môže okrem spomínaných štrukturálnych reforiem, zlepšovania daňového a výdavkového mixu napomôcť aj zlepšenie čerpania eurofondov. Ďakujem pekne.

Renáta Konečná, generálna riaditeľka Odboru ekonomických a menových analýz NBS

Dobrý deň, takže dovoľte mi, aby som vizualizovala slová pána guvernéra v tejto našej krátkej prezentácii a na začiatok zhrnutie: Ekonomika porastie, aj inflácia porastie v horizonte predikcie – to je ako taká hlavná správa s tým, že oproti marcu nemáme výraznejšie revízie, čiže potvrdili sme marcovú predikciu. Výhľad ekonomiky sme nezmenili, trochu odlišnosti v roku 2015 budú v štruktúre, čo ukážem ďalej. Trh práce bol v I. štvrtroku s našimi očakávaniami v súlade, takže nebolo potrebné ho revidovať a k istým zmenám prišlo v rámci nášho odhadu vývoja inflácie v celom horizonte predikcie. Tento rok očakávame infláciu vyššiu ako sme mali v marci, v ďalších dvoch rokoch mierne nižšiu, ale stále očakávame jej zvyšovanie až nad úroveň 2 %, čo si ukážeme ďalej. Čo nás viedlo k tomu, že sme zmenili predikciu inflácie, boli práve technické predpoklady a tam vývoj cien ropy. Aj keď ropa má vyššiu úroveň - tu vidíte tie zelené stĺpčky v porovnaní s našou marcovou predikciou – tak jej medziročná dynamika – a to sú zase tie dve čiary – je mierne nižšia v roku 2016 a nižšia v roku 2017. Čiže tieto medziročné dynamiky cien energií – a takisto máme aj informácie o očakávanom vývoji agrokomodít – tak tieto dve zložky nám potiahli alebo revidovali infláciu v rokoch 2016 a 2017 smerom nadol. Na pravom grafe je vidieť vývoj zahraničného dopytu, ten je pekne rastúci, čo ťahá náš export a aj našu ekonomiku v strednodobom horizonte a je vidieť, že v roku 2016 a 2017 je v súlade s marcovou predikciou a mierne vyššie v roku 2015. Ale môžeme povedať, že aj zahraničný dopyt sa nezmenil a je to vidieť aj z toho ako Európska centrálna banka ako z hľadiska krajín eurozóny ako nášho hlavného obchodného partnera nemenila svoju predikciu rastu na nasledujúce roky. Čo sa týka ekonomiky ako takej, vidíme, že zdroje rastu budú tak export – to sú tie červené stĺpčky – ako aj domáci dopyt – to je zase tá modrá časť. A tu vidíte dynamiky rastu - nezmenené v porovnaní s marcom. Plasticky to vidíte tu na pravom grafe – v roku 2015 nemeníme síce dynamiku rastu, ale meníme štruktúru v prospech exportu a znižujeme dynamiku konečnej spotreby domácností. A dôvodom je vývoj v I. štvrtroku. My sme mali síce k dispozícii len mesačné údaje a rýchly odhad, ktorý nemal v sebe štruktúru, ale

zverejnené údaje teraz začiatkom júna naše očakávania potvrdili. Ďalej je tu vidieť postupne sa znižujúci, to sú tieto šedé časti, vplyv konečnej spotreby verejnej správy. My očakávame, že verejné financie budú postupne konsolidovať, tým sa zníži aj príspevok k rastu HDP. Rovnako k rastu HDP budú prispievať investície, to sú tieto bledomodré časti, s tým, že investície v I. štvrtroku zaznamenali medzikvartálne pokles. Nie je to však negatívna informácia, preto, lebo takýto vývoj mali v prvých štvrtrokoch aj predchádzajúce dva roky. Celkovo dynamiku investícií očakávame v tomto roku na úrovni zhruba 6 %, čo je slušná dynamika a v ďalších rokoch by sa mala priblížiť k rastu 4 %. Čiže investície očakávame, že budú rásť a budú prispievať k rastu HDP. A potom je tu ďalším zdrojom konečná spotreba, ktorej sa budeme venovať separátne s tým, že konečná spotreba nás v I. štvrtroku prekvapila tým, že rástla menej dynamicky, ako sme očakávali. Bol tam zaznamenaný medzikvartálny rast, ale nižší a v dôsledku toho sme revidovali jej vývoj v celom roku 2015. Aj napriek tejto revízii o zhruba 0,6 očakávame, že konečná spotreba bude mať vcelku slušnú dynamiku na úrovni 2,4 % a v ďalších rokoch by sa mohla hýbať na úrovni blízkych 3 %. Ten vývoj v I. štvrtroku je vidieť, že obyvateľstvo malo zdroje, rástla zamestnanosť, rástli mzdy, ale tá spotreba nebola taká, ako by prislúchala týmto zdrojom a je vidieť potom, že vzrástla miera úspor. Proste v I. štvrtroku tie zdroje sa presmerovali do úspor, ale my očakávame, že tento vývoj bude krátkodobý, to znamená - v nasledujúcich štvrtrokoch očakávame ďalšie zrýchľovanie dynamiky konečnej spotreby a dôvodom je to, že máme nízku infláciu ešte ďalšie mesiace a očakávame rast miezd, či už nominálnych, ale aj reálnych, a takisto aj zamestnanosti – a zároveň sentiment spotrebiteľov je veľmi dobrý. Takže očakávame, že ten vývoj bol len krátkodobý a zatiaľ nám to potvrdzujú mesačné indikátory, ktoré máme k dispozícii a ktoré máme vlastne po dátume uzávierky predikcie – a potvrdzujú nám to v rámci now-castingu, ktorý počítame a ktorý publikujeme v mesačnom bulletine. To vidíte na tomto pravom grafe, kde je vidieť na základe mesačných údajov proste zvýšenie alebo indikácia zvýšenia konečnej spotreby. A preto sme jej dynamiky v roku 2016 a 2017 nerevidovali.

Posuniem sa k zamestnanosti. Zamestnanosť v roku 2015 sme takisto nerevidovali preto, lebo I. štvrtrok bol v súlade s našimi očakávaniami. Zamestnanosť bude rásť aj v priemysle, aj v službách tak, ako nám HDP tvorí zahraničný a domáci dopyt, a zaujímavé sú tieto označené časti, to znamená dynamika 1,4 v tomto roku, 1,2 a 0,8. Čiže každý rok očakávame tvorbu pracovných miest a v tisícoch je to vidieť v tejto časti, to znamená skoro 26 tisíc nových pracovných miest v tomto roku a zhruba 20 tisíc v nasledujúcich rokoch. Čo sa týka vývoja miezd, takisto informácie, ktoré máme k dispozícii potvrdzujú našu marcovú

predikciu. Potvrdzujú spomalenie dynamiky miezd - kým v roku 2014 to bolo 4,1 % a v roku 2015 by sme sa mali hýbať niekde na úrovni 2,6 %. My predpokladáme, a tie údaje nám to potvrdzujú, že nízka inflácia, ktorá bola záporná v roku 2014, sa v rámci kolektívnych vyjednávani prejavila v očakávanom raste nominálnych miezd, ktorý vplyvom nižšej inflácie by sa mal spomaliť. Aj napriek tomu však reálna mzda v tomto roku bude na úrovni 2,6 %, čiže bude vytvárať zdroje pre rast spotreby a v ďalších rokoch pri rastúcej nominálnej mzde, ktorá by mala súvisieť s tým, že očakávame ďalšie zvyšovanie rastu ekonomiky a aj v súvislosti s rastom inflácie, tak aj v tomto prostredí by sa nám mala reálna mzda pohybovať na úrovni plus zhruba 2 %, čo je teda slušný zdroj pre rast konečnej spotreby. V pravom grafe vidíme rozdelenie medzi súkromným a verejným sektorom. Tým, ako očakávame, že verejný sektor bude ďalej konsolidovať, dynamika miezd by sa mala mierne spomaľovať.

Čo sa týka cenového vývoja, infláciu očakávame, že sa bude zvyšovať v horizonte predikcie. Súvisí to s tromi faktormi: Prvý faktor je, ako ste videli, rast cien ropy. Levelovo sa zvyšuje, dynamikou sa takisto zvyšuje – agrokomodity – očakávania takisto zaznamenávajú ich rast cien a toto všetko by malo prispieť k rastu potravín a k rastu energetickej zložky spotrebiteľského koša. Ďalej produkčná medzera s rastom HDP sa nám uzatvára a toto by malo vytvárať tlaky na domácu časť spotrebiteľského koša, to znamená na tovary a služby. A toto je dôvodom, prečo očakávame, že inflácia v strednodobom horizonte porastie - s tým, že v závislosti od vývoja cien komodít sme ju revidovali smerom nahor v tomto roku o 0,2 a smerom nadol v ďalších dvoch rokoch. A vidíte, že za tým sú vlastne tieto červené a žlté časti, červené sú energie, žlté sú potraviny, tu je to smerom nadol a v tomto roku je to smerom nahor. Čiže inflácia by sa mala hýbať niekde na úrovni -0,1 % v priemere za tento rok. Počas roka ten vývoj by mal byť taký, že ešte nasledujúce mesiace by sme sa mali hýbať niekde v zápornom pásme a od novembra by naša inflácia mala zaznamenávať kladné hodnoty niekde k úrovni 1 % v decembri. Tento graf je zaujímavý a je to porovnanie s predkrízovou úrovňou, kde naše HDP už v roku 2011 sa dostalo na predkrízovú úroveň, začiatkom roka 2011 a je vidieť, ako výrazne a jednoznačne ho ťahal export, kým investície sa nachádzali po celé obdobie na úrovni pod krízovou úrovňou s tým, že v roku 2016 – až v tomto roku by túto úroveň mali prekonať. Súkromná spotreba by túto úroveň mala prekonať v roku 2015. Tu vidíme sumárne čísla za hlavné kategórie: Hrubý domáci produkt je zopakujem – 3,2 %, 3,8 % a 3,5 % v roku 2017, bez zmeny, bez revízie. Inflácia: -0,1 %, 1,6 %, 2,2 %. Nominálne mzdy: 2,6 %, 3,6 % a 4,4 % a potom zamestnanosť bez zmeny: 1,4 %, 1,2 % a 0,8 %. Nezamestnanosť na základe aktuálneho vývoja, tú sme

revidovali o 0,2 smerom nadol. A úplne na záver, aby ste videli porovnanie toho, kde sme my v porovnaní s ostatnými inštitúciami: Národná banka Slovenska sú tieto zelené časti a je vidieť, ako v podstate ku koncu, teda v tomto júni, ako sa k nám ostatné inštitúcie približujú, či už je to OECD, Európska komisia alebo Medzinárodný menový fond. A podobne je to aj vo vývoji inflácie. A tým by som túto prezentáciu ukončila. Ďakujem za pozornosť.

Andrej Horváth, TV TA3

Dobrý deň, prosím vás, budúci rok ekonomika má rásť 3,8 % a potom v roku 2017 3,5 %, prečo dôjde potom v roku 2017 k spomaleniu? Ďakujem.

Renáta Konečná, generálna riaditeľka Odboru ekonomických a menových analýz NBS

Ja by som to nazvala niečo ako bázický efekt, lebo tie dynamiky zahraničného dopytu sú síce slušné, sú rastúce, ale mierne sa spomaľujúce a takisto aj to sa potom v podstate prejaví aj v rámci celej štruktúry. Čiže to spomalenie je čisto 0,3 a je to bázický efekt, je to rovnako, ako to bolo v marcovej predikcii.

Mariana Onuferová, Denník N

Dobrý deň, pán guvernér, ja sa chcem opýtať na inú tému – na Poštovú banku. Mňa by zaujímalo, ako vy vysvetlíte, že Poštová banka vlastne poskytla taký obrovský objem úverov cyperským firmám a bankový dohľad si to všimol v podstate až ex-post? Podcenili ste niečo, zlyhal bankový dohľad alebo ako to vysvetlíte?

Jozef Makúch, guvernér NBS

No, neviem odkiaľ máte informácie, že bankový dohľad si niečo všimol ex-post. Tieto vaše informácie nie sú správne, to je prvá vec. Druhá vec, pokiaľ ide o Poštovú banku, tak plní všetky kritériá, ktoré bankový dohľad a regulácia požadujú, čiže Poštová banka nie je subjektom nejakých mimoriadnych krokov zo strany Národnej banky. A pokiaľ ide o samotné to, že prečo si to bankový dohľad ex-post nevšimol – bankový dohľad dlhodobo a pravidelne monitoruje udalosti v Poštovej banke a keď je potrebné, tak vykonáva dohliadky.

Mariana Onuferová, Denník N

Ale vy ste sami označili ten objem úverov ako riziko, ako je to teda možné, že tie úvery tak narástli?

Jozef Makúch, guvernér NBS

Ako riziko ten objem úverov samozrejme označujeme. My sme to označovali za sektor, my sme nikdy neoznačili Poštovú banku ako nositeľa tých úverov.

Mariana Onuferová, Denník N

Ale je to jasné, že to je Poštová banka, iná banka neposkytla taký objem úverov.

Jozef Makúch, guvernér NBS

Pre vás je to jasné, pre nás je to individuálny údaj, ktorý nezverejňujeme – to je jedna vec. Druhá vec – pokiaľ ide o Poštovú banku, nie je to niečo, čo by sa jednorazovo udialo, je to dlhodobo sledovaný vývoj, ktorý monitorujeme, ale ten vývoj je v súlade s limitmi, ktoré Poštová banka má, čiže nie je dôvod na nejaké mimoriadne opatrenia.

Mariana Onuferová, Denník N

A sú už známe závery tejto kontroly, ktorú tam teraz vykonávate? Viete povedať teraz, že banka neposkytla až priveľa úverov spriazneným firmám? Ďakujem.

Jozef Makúch, guvernér NBS

Pokiaľ ide o bankový dohľad, tak počas výkonu bankového dohľadu ide o neverejné konanie.

Gabriela Kajtárová, Slovenský rozhlas

Dobrý deň, ja sa chcem spýtať na kvantitatívne uvoľňovanie – či teda ešte nie je veľmi skoro to hodnotiť, ale že či už môžeme vidieť nejaké výsledky konkrétne kvantitatívneho uvoľňovania. Ďakujem a potom ešte jednu otázku na vás.

Jozef Makúch, guvernér NBS

Takže pokiaľ ide o kvantitatívne uvoľňovanie, tak samotný proces reálne začal v marci tohto roka, čiže to obdobie je naozaj krátke, ale aj počas tohto krátkeho obdobia konštatujeme či už v ECB alebo na Slovensku, že ide o úspešnú operáciu, že to bol správny krok a prejavuje sa kvantitatívne uvoľňovanie jednak vo zvyšovaní rastu inflácie, čo bol hlavný motív prečo sme vôbec tento nástroj uviedli do života a prejavuje sa ako nepriamy efekt aj zvyšovanie rastu hrubého domáceho produktu a ako úplne nepriamy efekt, aj keď želaný, v nízkom kurze, v nízkych hraniciach kurzu voči iným menám, hlavne teda americkému doláru, kde tie úrovne fluktuujú teraz niekde okolo 1,10 – 1,12.

Gabriela Kajtárová, Slovenský rozhlas

A ešte jednu otázku si dovoľím tiež k inej téme, bude sa vymieňať člen rozpočtovej rady, chcela by som sa opýtať na to, či sú pravdivé medializované informácie, že by sa ním mal stať pán Sivák, prípadne akým spôsobom budete vy komunikovať svoj výber, či bude o tom nejaká verejná diskusia alebo tak? Ďakujem.

Jozef Makúch, guvernér NBS

Pokiaľ ide o pána Siváka, musíte sa spýtať toho, kto tie informácie médiám poskytol, ja som to nebol. Moje stanovisko bolo stále také, že nie som ešte rozhodnutý a pokiaľ budem rozhodnutý, prvý, kto bude o tom informovaný oficiálne, bude samozrejme predseda parlamentu a potom záleží od neho, kedy bude informácia zverejnená.

Rado Tomek, Bloomberg

Pán guvernér, váš kolega pán Novotný povedal, že rast úrokových sadziieb na dlhopisoch štátnych, že to je vlastne success story, boli sme v poslednej dobe svedkami pomerne veľkého nárastu úrokov, či to aj vy vnímate? A, existuje nejaká hranica, dokedy môže tento reversal toho predošlého vývoja pokračovať? Mohlo by sa stať, že by tie úrokové sadzby narástli na úroveň keď by už mohli prinášať riziko alebo nejaké nebezpečenstvo? A, možno v týchto dňoch pred najbližšou eurogrupou by sa mal lámať chleba čo sa týka situácie Grécka. Aký je váš postoj na tú situáciu ohľadne rokovani Grécka, na prípadné riziká, ktoré by z toho mohli vyplývať? Ďakujem.

Jozef Makúch, guvernér NBS

Ďakujem za otázky. Tak pokiaľ ide o vyjadrenia pána Novotného, nemám vo zvyku a nebudem to ani teraz robiť, komentovať vyjadrenia svojich kolegov z Governing Councilu, čiže neurobím to ani teraz. Samozrejme, že pokiaľ ide o rast dlhopisov, tak situáciu monitorujeme a v prípade potreby budeme reagovať, ale momentálne nie je potrebné, aby sme reagovali na tento vývoj. Pokiaľ ide o Grécko, tak je aj mojím úprimným želaním, a môžem to povedať v podstate aj za Radu guvernérov, aby Grécko zostalo plnohodnotným členom eurozóny, samozrejme za podmienky, že Grécko bude dodržiavať pravidlá, bude plniť dohody, ku ktorým sa zaviazalo a je to vyložene na gréckych politikoch, ako sa rozhodnú. Vyjednávania sa nerobia s Európskou centrálnou bankou, sú to vyjednávania na inej úrovni,

čiže ako tie vyjednávania prebiehajú, tak viem v podstate takmer tak, ako vy, hlavne z publikovaných výstupov z týchto rokovaní. Ale naozaj ešte raz zdôrazňujem, všetci si želáme, aby Grécko bolo normálnym plnohodnotným členom eurozóny naďalej. A pokiaľ ide o prípadné dopady, tak momentálne necítim potrebu vyjadrovať sa k nejakým negatívnym scenárom.

Leoš Rousek, Wall Street Journal

Pán guvernér, ja by som mal otázku, zrovna dnes Eurostat publikoval alebo potvrdil údaje o rastu HDP eurozóny za I. štvrťrok, čo je obdobie pred tým veľkým kvantitatívnym uvoľňovaním, ale v podstate tie čísla potvrdzujú, že tie opatrenia, ktoré ECB prijala vlani, ktoré tiež vo svojom dôsledku viedli tiež k oslabeniu kurzu eura, v podstate napomohli tej ekonomike. Ak by ste hodnotil to predchádzajúce opatrenie z minulého roku, alebo ktoré začalo v minulom roku, v náväznosti na to veľké QE z marca?

Jozef Makúch, guvernér NBS

Pokiaľ ide o opatrenia, ktoré boli prijaté v minulom roku, z nich možno najdôležitejšie je takzvaný targeted LTRO, cielené LTRO. Tieto opatrenia začali pôsobiť len vo veľmi krátkej dobe pred zavedením quantitative easingu. Mali sme dve pilotné tranže v septembri a decembri minulého roku a naostro sa išlo až začiatkom tohto roku. Samozrejme pri rozhodovaní zavážila úloha možného synergického efektu a nečakali sme, ako sa prejavia tieto opatrenia v dlhšom časovom horizonte v praxi, v skutočnom vývoji ekonomiky, ale pristúpili sme ku quantitative easingu napriek tomu, že sme ešte nemali vyhodnotené ako tieto opatrenia vplývajú. Ale mali sme očakávania, že budú pôsobiť pozitívne a že quantitative easing ešte zosilní ich pôsobenie, že tam dôjde k synergickému efektu, čo sa nám aj potvrdzuje.

Gabriela Kajtárová, Slovenský rozhlas

Ja ešte jednu otázku mám takú, aby ste mi dovysvetlili možno vaše slová. Vy ste končili úvod k predikcii tým, že ste hovorili, že takéto prostredie by malo byť využité na prorastové opatrenia, zlepšenie podnikateľského prostredia a ďalšie veci, ktoré som si teda nestihla veľmi zapísať, ale vy ste takto končili aj naposledy. Chcem sa opýtať, či to má byť nejaké neutrálne zvolanie alebo či ide o nejaký signál vláde, že vlastne nehodnotíte jej aktivitu ako dostatočnú, ako to máme vlastne chápať ako novinári? Ďakujem.

Jozef Makúch, guvernér NBS

My nehodnotíme vládu, hodnotenie vlády má na starosti Národná rada podľa príslušných zákonov a ústavy a samozrejme v konečnom dôsledku potom voliči, čiže nie je naša úloha hodnotiť vládu. Nemáme tieto ambície, ani sme nikdy tieto ambície nemali. My ale pokladáme za potrebné zdôrazňovať a pravidelne upozorňovať na to, že ekonomika Slovenskej republiky má veľmi zlú štruktúru, je veľmi procyklická, veľmi asymetrická. Ekonomiku Slovenskej republiky ťahá naozaj niekoľko veľkých spoločností a z dlhodobého hľadiska je potrebné urobiť štrukturálne reformy, aby táto ekonomika bola naozaj dlhodobo udržateľná a ďalšia vec, pre ktorú toto stále zdôrazňujeme je aj problém štruktúry slovenskej ekonomiky, kde sú veľmi veľké regionálne a iné rozdiely. Napríklad Bratislava patrí medzi desať najúspešnejších regiónov Slovenska, ale máme regióny hlavne okolo Rimavskej soboty, Poltára, Rožňavy a podobne, kde nezamestnanosť je vysoko nad 20 % a kde sú naozaj veľmi vážne sociálne problémy, ktoré nie sú riešiteľné už len procyklickými opatreniami, ale je potrebné prijať štrukturálne zmeny, štrukturálne reformy, štrukturálne opatrenia, ktoré samozrejme sa prejavia v relatívne dlhšom čase. Robíme to aj preto, že je to moje osobné želanie, by bolo veľmi dobré, keby znova sme videli nejaký dlhší alebo dlhodobejší projekt, dlhodobejší program, nielen program v rámci štvorročného volebného horizontu, pretože štrukturálne reformy naozaj sú beh na dlhé trate, nie na jedno volebné obdobie. A osobne by som uvítal, keby vo volebných programoch pred budúcimi voľbami mali štrukturálne reformy s dôrazom na to, čo som pred chvíľou povedal a s dôrazom aj na zlepšenie podkapitalizácie slovenskej ekonomiky, aby tam mali prím, aby sa pretavili potom bez ohľadu na to, ako voľby dopadnú, aj do vládnych programov alebo do vládneho programu. Ďakujem.

Martina Solčányiová, hovorkyňa NBS

V prípade, že nie je ďalšia otázka, ďakujem veľmi pekne za účasť a dovidenia, príjemný deň.

Jozef Makúch, guvernér NBS

Ďakujem aj ja, dovidenia.